

خبر

بیانیه نهضت آزادی در حمایت از سپاه پاسداران

● در متن بیانیه نهضت آزادی درخصوص قراردادن نام سپاه در فهرست گروه‌های تروریستی چنین آمده است: «روند اقدامات دونالد ترامپ به ویژه پس از خروج از «برجام» و اعمال سیاست‌های خصمانه علیه جمهوری اسلامی و ملت ایران به تدریج پس از شناسایی قدس به عنوان پایتخت اسرائیل و به‌رسمیت‌شناختن حاکمیت اسرائیل در بلندی‌های جولان، امروز با اعلام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان یک گروه تروریستی در روز پاسدار، که بخشی از نیروی نظامی جمهوری اسلامی است، گام جدیدی به‌شمار می‌رود که ناقض قوانین بین‌المللی و حاکمیت ملی ایران است. دولت آمریکا که خود گروه‌های تروریستی چون داعش را در منطقه ایجاد و حمایت کرده است و مداخلات نظامی گسترده‌ای در بسیاری از کشورهای جهان داشته و دارد، امروز با تروریست‌شناختن سپاه پاسداران چه اهدافی را دنبال می‌کند؟ به نظر می‌رسد اهدافی که دولت ترامپ در راستای سیاست‌های کلی آمریکا در منطقه دنبال می‌کند، از یک سو حمایت از اسرائیل و تأمین منافع آمریکا در منطقه را شامل می‌شود و از سوی دیگر، خواهان تقابل با منافع ملی ایران و تداوم و تشدید بحران‌های داخلی ایران برای تسریع روند فروپاشی و تسلیم بلاشрт در قبال درخواست‌های آمریکا در منطقه است. تروریست‌شناختن سپاه پاسداران و مداخله در امور داخلی ایران هرگز در راستای تأمین حقوق اساسی ملت ایران، دموکراسی و توسعه نیست؛ نهضت آزادی ایران این اقدام دولت آمریکا را نقض منشور ملی متحد، سایر قوانین بین‌الملل و خلاف منافع ملی و نقض حاکمیت ملی ایران می‌داند و شدیداً محکوم می‌کند.

آینه

فرماندهی واحد، شاه‌کلید کمک‌رسانی مؤثر به مردم

● **غلامرضا ظریفیان، جامعه‌شناس**، به‌رغم برخی پرخاشگرگی‌هایی که نسبت به برخی از مسئولان رخ داد، اما مردم که به سیل آسیب دیده‌اند در بسیاری از جاها حداکثر همراهی را با امدادرسان‌ها داشتند و حتی همان اعتراض‌هایی هم که انجام شد به‌حق بوده چراکه مردمی که به بیکاره تمام زندگی خود را از دست می‌دهند شرایط سختی را تحمل می‌کنند و در لحظه واکنش‌های را نشان می‌دهند که بسیار دیده شده در شرایط مشابه در آینده نسبت به منطقی‌نبودن واکنش خود معترف شده‌اند. البته در مقابل برخی از ویدئوها که نشان‌دهنده عصبانیت مردم در مناطق سیل‌زده هستند؛ شاهد این هم هستیم که هزاران انسان آسیب‌دیده در اثر سیل صوری کرده و در این مسیبت ضمن تحمل سختی‌ها با امدادگرا و مسئولان همراهی بسیار دارند اما متأسفانه نکات منفی معمولاً وسیع‌تر دیده می‌شود. به اعتقاد من منعکس‌کردن همین صوری مردم می‌تواند التیامی بر آسیب‌های دیگر هموطنان باشد چراکه آستانه تحمل هر فرد با دیگری متفاوت است و وقتی هوطنی که شرایط سختی را به‌دلیل سیل تحمل می‌کند با فردی شبیه خود روبرو می‌شود که به بازگشت دوباره به زندگی امید دارد و می‌خواهد با همراهی امدادرسانان چالش‌هایش را حل کند، از او درس و آراشمی می‌گیرد. البته نکته مهم دیگری هم وجود دارد و این است که مسئولان به‌خصوص مدیران حاضر در مناطق آسیب‌دیده همچون استانداران با وجود خستگی بسیار و به‌رغم همه سختی‌های کار باید آستانه تحمل خود را بالا ببرند و به حفظ آرامش آسیب‌دیدگان در شرایط سخت و بحرانی کمک کرده و این‌م موضوع را تقویت کنند.

احترام

ضرورت عبور از تک‌صدایی

● **عماد افروغ**، من اخیراً در جلسه‌ای شنیدم که می‌گویند ما در صداوسیما از گفتنمان فلان شخص تبعیت می‌کنیم. خصمی که در حد رئیس سازمان هم نیست و در رده‌ای پایین‌تر است. تعجب کردم از این طرز تلقی و معتزضانه گفتم که مگر گفتنمان رسانه ملی را یک شخص باید تعیین کند؟ رسانه ملی یک ابزار است و گفتنمان آن باید جایی ورای این‌ابزار تعیین شود. ما در رسانه ملی که به همین موضوع، نیاز به جماعتی داریم که استراتژی‌ها را تعیین کنند و صرفاً رسانه‌ای هم نباشد. یعنی کارمند صداوسیما نباشند و به قدرت دولتی هم وابسته نباشند. آن وقت است که همه اینها می‌شوند ابزار قدرت عمومی و اجتماعی که همه چیز به سر جای خودش قرار خواهد گرفت. طوری که قدرت دولتی می‌شود خادم و ملت می‌شود مخدوم. به شرط اینکه آن جماعت اهل رویکردهای فله‌ای و پوپولیستی نباشند، بلکه از صاحب‌نظران و استراتژیست‌های فرهنگی مستتر در کل کشور و به‌طور خاص در عرصه عمومی و اجتماعی باشند.

۲۳ فروردین ۸۱ بود که بدالله سحابی، پیشگام علم زمین‌شناسی در ایران و از بنیان‌گذاران نهضت آزادی درگذشت؛ مردی که در تاریخ معاصر ایران به اعتدال راستین شهره است، چنان‌که میراث او، محمود طالقانی و مهدی بازرگان یعنی نهضت آزادی ایران نیز همواره بر این خط حرکت کرده است و حتی در مقابل به انزوا رانده‌شدن‌ها تلاش کرد تا با تأکید بر مصالح ملی عامل ایجاد تنش و ازبین‌رفتن وحدت نباشد. فعالیت‌های سیاسی سحابی چه پیش و چه پس از انقلاب منشأ اثر بوده است. نام او در جریان جنبش ملی‌شدن صنعت نفت ایران به‌عنوان یکی از یاران نزدیک دکتر محمد مصدق مطرح شد و در سال۱۳۳۳ به همراه ۱۱ استاد دانشگاه تهران به علت اعتراض به قرارداد کنسرسیوم نفت، با وجود مخالفت دکتر سیاسی، رئیس وقت دانشگاه تهران، با حکم تحصیل وزارت فرهنگ تا پایان صدارت زاهدی از خدمت در دانشگاه محروم شد. این افراد پس از برکناری، برای آنکه ارتباطی با دولت نداشته باشند و در ضمن قادر به تأمین معاش باشند، شرکتی به نام «یاد» را تشکیل دادند.

تشکیل نهضت آزادی

سحابی پیش از کودتای ۲۸ مرداد معتقد به فعالیت‌سیاسی نبود؛ اما پس از کودتا بود که به دعوت آیت‌الله زنجانی در زمره فعالان و اعضای شاخص نهضت مقاومت ملی قرار گرفت. به دنبال بازشدن فضای سیاسی در اواخر دهه ۳۰ که به انحلال نهضت مقاومت ملی انجامید، سحابی نیز برای پیگیری فعالیت‌های سیاسی به جبهه ملی دوم پیوست؛ اما با گذر زمان به این نتیجه رسید که جبهه ملی خواسته‌های او را در مبارزه سیاسی ارضا نمی‌کند. در این سال‌ها دکتر سحابی و مهندس مهدی بازرگان و آیت‌الله طالقانی به‌عنوان اعضای شورای مرکزی جبهه ملی انتخاب شدند. فعالیت‌های سیاسی سحابی صیغه‌ای مذهبی داشت و همین موضوع او و دوست دیرینش مهندس مهدی بازرگان را بر آن داشت تا با همراهی آیت‌الله طالقانی به تأسیس گروهی دیگر همت گمارند و این‌چنین بود که نهضت آزادی ایران تأسیس شد. آنها ترجیح می‌دادند نهضت آزادی به‌عنوان یک حزب مستقل در قالب جبهه ملی فعالیت کند؛ اما با وجود نظر مساعد دکتر مصدق، این پیشنهاد مورد قبول شورای مرکزی جبهه ملی قرار نگرفت. با نقل از «تاریخ ایرانی» دکتر سحابی دربارۀ انگیزه تأسیس نهضت آزادی ایران گفته بود: «جبهه ملی بیشتر فعالیت سیاسی لائیک داشت و مستقل از فکر دینی بود؛ ولی ما معتقد بودیم که اگر فعالیت سیاسی می‌کنیم، از روی وظیفه دینی است و بنابراین فعالیت سیاسی را وابسته به عقاید دینی می‌دانستیم.»

دوران محکومیت

با تأسیس نهضت آزادی در سال ۱۳۴۰ فعالیت‌های سیاسی سحابی گسترش بیشتری یافت و در نهایت باعث شد او به همراه سایر یارانش در سال ۱۳۴۱ به دلیل مبارزه سیاسی علیه رژیم پهلوی روانه زندان شود. در این مسیبت ضمن تحمل سختی‌ها با امدادگرا و مسئولان همراهی بسیار دارند اما متأسفانه نکات منفی معمولاً وسیع‌تر دیده می‌شود. به اعتقاد من منعکس‌کردن همین صوری مردم می‌تواند التیامی بر آسیب‌های دیگر هموطنان باشد چراکه آستانه تحمل هر فرد با دیگری متفاوت است و وقتی هوطنی که شرایط سختی را به‌دلیل سیل تحمل می‌کند با فردی شبیه خود روبرو می‌شود که به بازگشت دوباره به زندگی امید دارد و می‌خواهد با همراهی امدادرسانان چالش‌هایش را حل کند، از او درس و آراشمی می‌گیرد. البته نکته مهم دیگری هم وجود دارد و این است که مسئولان به‌خصوص مدیران حاضر در مناطق آسیب‌دیده همچون استانداران با وجود خستگی بسیار و به‌رغم همه سختی‌های کار باید آستانه تحمل خود را بالا ببرند و به حفظ آرامش آسیب‌دیدگان در شرایط سخت و بحرانی کمک کرده و این‌م موضوع را تقویت کنند.

سیاست

به بهانه هفدهمین سال درگذشت دکتر یدالله سحابی

مرگ احیاگر نواندیشی دینی

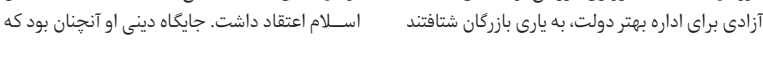
شود. محاکمه او و سایر سران نهضت آزادی ایران در سال ۱۳۴۲ برگزار شد و بدالله سحابی در این دادگاه به شش سال زندان محکوم شد که در دادگاه تجدیدنظر به دلیل ۳۷ سال خدمات فرهنگی و دانشگاهی او، به چهار سال کاهش یافت. در دوره‌ای که سحابی دوران زندان را می‌گذراند، دکتر محمد مصدق، رهبر نهضت ملی‌شدن صنعت نفت، دار فانی را وداع گفت. سحابی با استفاده از مرخصی در مراسم تشییع و تدفین او شرکت کرد و غسل میت دکتر مصدق را شخصا انجام داد.

انربخشی با تألیف کتاب

در سال ۱۳۴۶ سحابی با پایان دوران محکومیت چهارساله که در زندان‌های قصر و برازجان گذشته بود، آزاد شد؛ اما دیگر اجازه نداشت در دانشگاه تدریس کند؛ علاوه‌براین مدرسه‌ای که او در سال ۱۳۳۷ با کمک مالی برخی از دوستانش بنیان‌گذاری کرده بود و شعار آن «تکحیم دین از راه ترویج علم» بود، پس از ۱۵ سال بسته شد. در همین سال بود که سحابی کتاب «خلقت انسان» را منتشر کرد؛ کتابی که ردپای نظریه داروین را در آیات قرآن جست‌وجو می‌کرد. مدعای مطرح‌شده در این‌کتاب هرچند به مذاق برخی از روحانیون خوش نیامد؛ اما در قشر روحانیت نیز همراهانی پیدا کرد. هم‌زمان با نگارش کتاب «خلقت انسان» از سوی سحابی، آیت‌الله علی مشکینی هم کتابچه‌ای به نام «کامل انسان در قرآن» در تأیید ضمنی این اثر نگاشت و بر این ادعای سحابی صحه گذاشت که در قرآن کریم نیز شواهدی مبنی بر تأیید نظریه داروین وجود دارد. انتشار این اثر آیت‌الله مشکینی موجب واکنش برخی مخالفان شد؛ اما اثبات کرد که دکتر سحابی در حوزه دین نیز حرف‌هایی شنیدنی برای گفتن دارد.

فعالیت سیاسی در دوران پس از انقلاب

با پیروزی انقلاب و انتخاب مهندس مهدی بازرگان به نخست‌وزیری گروهی از اعضای نهضت آزادی برای اداره بهتر دولت، به یاری بازرگان شافند

مغز سیاسی، ناخودآگاه و هیجانی

و در مقایسه با زبان و گفتارهای زبانی، پارازیت‌های کمتری را از خود ساطع می‌کند. ساختار مغز انسان: فیزیولوژیست‌ها مغز انسان را از جهات متعدد به بخش‌های مختلف تقسیم می‌کنند. یکی از این دسته‌بندی‌ها، مغز را به سه بخش اصلی به نام‌های مغز جدید، میانی و قدیم تقسیم می‌کند. مغز جدید معمولاً انجام کارهای تحلیلی و پیچیده را بر عهده دارد. تصمیمات آگاهانه، منطقی، آموزش و کارهای ارادی با فرماندهی این بخش از مغز (که مختص انسان هم هست) انجام می‌شود. مغز میانی بیشتر با موارد احساسی و همچنین حافظه درگیر است. مغز قدیم نیز عهده‌دار فعالیت‌های اصلی فرد برای بقاست؛ مثلاً وقتی گرسنه می‌شویم، مغز قدیم دستور می‌دهد که به این مورد رسیدگی شود، همچنین فعالیت‌هایی مانند شیر خوردن برای ادامه حیات ضروری هستند، از سوی این بخش مغز مدیریت می‌شوند. به اعتقاد کسانی که روی این ایده کار می‌کنند، نکته مهم و درخور توجه این است که برخلاف تصور عموم، اغلب تصمیمات انسان به صورت غیرارادی و در ناخودآگاه از طریق مغز قدیم گرفته می‌شود. بیشتر گمان می‌شد تصمیم‌گیری‌های انسان در قسمت مربوط به تحلیل‌های ریاضی و منطقی، یعنی مغز جدید، گرفته می‌شود؛ به این معنا که برای هر تصمیمی که می‌خواهد بگیرد، قبل از هر کاری تحقیق کرده، گزینه‌های مختلف را جست‌وجو می‌کند، حساب‌وکتاب می‌کند و در آخر تصمیم می‌گیرد؛ اما مطالعه فعمل‌وانفعالات و واکنش‌های درون مغز که با روش‌های مختلف اسکن مغز انجام می‌شود، خلاف این باور کلی را ثابت کرده است. این مطالعات نشان می‌دهند زمانی که تصمیم‌گیری برای خرید یا هر اقدامی مشابه آن انجام می‌شود، مقدار بیشتری خون و اکسیژن در اطراف مغز قدیم جریان پیدا می‌کند؛ یعنی به نظر می‌رسد عمده تصمیمات انسان در ناخودآگاه فرد و مبتنی بر عواطف و احساسات او گرفته می‌شوند. مطالعات روان‌شناسان دانشگاه هاروارد در دهه ۱۹۹۰ میلادی این ایده را تأیید می‌کند: چیزی حدود ۹۰ درصد فعالیت‌های فکری و تصمیم‌گیری‌های انسان، در ناحیه ناخودآگاه و خارج از سطح آگاهی کنترل‌شده او اتفاق می‌افتد. پژوهشگری به نام برابان

علاوه بر کفن‌ودفن دکتر مصدق، در پی درگذشت مهندس بازرگان در سال۱۳۷۳ نماز بر پیکر او را نیز خود خواند. احسان نراقی، جامعه‌شناس، درباره جایگاه دکتر سحابی می‌گوید: «بدالله سحابی جزء پیش‌کسوتانی بود که با جرئت تلاش کرد مباحث دینی را با پیشرفت‌های علوم روز نزدیک کند تا به‌این‌وسيله نسل جوان را به دین علاقه‌مند کند.»

پیام رهبر معظم انقلاب، رئیس‌جمهور و رئیس‌مجلس وقت برای درگذشت سحابی

او در نهایت در روز جمعه ۲۳ فروردین سال ۱۳۸۱ در پی خون‌ریزی مغزی و چند روز اغما درگذشت. در پی این واقعه آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی با تجلیل و تکریم شخصیت دکتر سحابی، درگذشت ایشان را به خانواده‌اش تسلیت گفتند. در این پیام آمده بود: «درگذشت مرحوم مبرور آقای دکتر بدالله سحابی رحمت‌الله علیه را به همه فرزندان محترم و به خاندان گرامی ایشان تسلیت می‌گویم. این شخصیت کهن‌سال علمی و فرهنگی و سیاسی، سال‌های درازی را با مجاهدت و جدیت، به تلاشی صادقانه، در راه آنچه بدان باور داشت، مصروف کرد. همت اصلی او گماشته شده بود اولا بر زرددن تهمت ناسازگاری دین و علم که انگیزه‌های منحرفی موجب طرح مکرر آن از سوی عناصری می‌گشت و نیز بر مردود شمردن پندار جدایی دین از سیاست. در بخش‌هایی از سال‌های متمادی این مجاهدت طولانی، وی به شیوه‌های فرهنگی و در بخش‌های دیگری به شیوه‌های سیاسی روی می‌آورد و سال‌ها زندان در رژیم ستمشاهی، هزینه این اقدام با اهمیت بود. مرحوم دکتر سحابی، مردی با ایمان، با حقیقت، خوش روحیه و مقاوم بود. در دوران نظام جمهوری اسلامی پس از مقطعی که وی از قوای مجریه و مقننه خارج شد، اختلاف برخی از دیدگاه‌هایش با مسئولان کشور، وی را به وادی بی‌انصافی و غرض‌ورزی سوق داد. او مردی دیندار و متعبد و درست کردار بود. از خدای متعال مسئلت می‌کنم که رحمت و فضل خود را بر روح او ارزانی فرماید و دورانی را که او اکنون در آن به سر می‌برد، برای او دوران آسایش و برخورداری از مغفرت الهی قرار بدهد.» محمد خاتمی، رئیس‌جمهور وقت نیز از او به‌عنوان دانشمند و استاد فرزانه‌ای نام برد که از پیشگامان احیای تفکر دینی در دانشگاه و از مبارزان قدیم راه استقلال و از خدمتگزاران ثابت‌قدم به اسلام و ایران بود. مهدی کروبی، رئیس مجلس وقت هم در پیامی عنوان کرد: «این‌جانب که در طول دوران مبارزات استقلال‌طلبانه ملت بزرگ ایران مدتی با این انسان شریف هم‌زندان بودم از نزدیک تعصب وی به مسائل دینی و مذهبی، سلامت نفس و خصلت‌های نیکوی انسانی او را لمس کردم.» مراسم تشییع و خاکسپاری دکتر سحابی دو روز بعد با حضور گسترده مردم عازدار برگزار شد و پیکر مرحوم دکتر بدالله سحابی در امامزاده عبدالله شهر ری آرام گرفت.

۱. اخذ مابه‌التفاوت حاصل از افزایش قیمت‌ها (نسبت به افزایش قیمت نهاده‌های مواد خام، آب و انرژی) از کلیه بنگاه‌های صنعتی- معدنی در سال ۱۳۹۷
۲. اخذ مالیات از درآمدهای کلان حاصل از سفته‌بازی، دلالی و وراثت افزایش نرخ ارز در سال ۱۳۹۷
۳. افزایش قیمت مواد خام و انرژی و آب مصرفی صنایع انرژی‌بر و متکی به رات منابع، متناسب با افزایش بهای قیمت فروش محصولات آنها در بازارهای داخلی با صادراتی و افزایش بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن در حد و اندازه منافع اقتصادی حاصله
۴. لغو معافیت‌های مالیاتی خاص بنگاه‌های شبه‌دولتی و شبه‌خصوصی سودده (به‌ویژه در بورس) که منجر به برقراری شرایط رقابت ناعادانه بین بنگاه‌های بزرگ شبه‌دولتی و بنگاه‌های کوچک و متوسط بخش خصوصی واقعی و در سوی دیگر قرار مالیاتی گسترده شده است.

۵. لغو معافیت‌های مالیاتی صادرات مواد خام و اولیه
۶. به‌کارگیری همه ابزارهای در دسترس و به‌ویژه فناوری‌های جدید و کنترل تراکنش‌های بانکی جهت اخذ مالیات از کلیه فعالیت‌های سفته‌بازی و دلالی، مستغلات، سود سپرده‌های بانکی، عایدی سرمایه و دیگر منافع کلان و فعالیت‌های نامولد و همچنین بخش‌های معاف از مالیات
علاوه بر منابع مالی حاصل از بازگشت منافع حاصل از افزایش نرخ ارز بنگاه‌های معدنی- صنعتی، ۱) اختصاص بخش قابل توجهی از بودجه عمرانی، ۲) صرفه‌جویی در بودجه عمومی و بودجه شرکت‌های دولتی (دو درصد صرفه‌جویی معادل ۳۵ هزار میلیارد تومان خواهد بود)، ۳) ارائه تسهیلات بانکی (از محل منابع موجود و نه استقرار از بانک مرکزی یا خلق پول) و ۴) منابع مالی بنگاه‌های صنعتی منطقه، کمک‌های مردمی و مشارکت نهادهای ثروتمند در تأمین هزینه‌های خسارات و بازسازی مناطق سیل‌زده کار رسیدگی به مشکلات مردم را تسهیل و تسریع می‌کند.

۲٫۶ ثانیه (کمی بیشتر از آنچه ناستستون می‌گوید) یک تصمیم او تأثیر می‌گذارند. یعنی برخلاف اینکه تصور می‌شود آدم‌ها برای تصمیم‌گیری وقت زیادی می‌گذارند و به تجزیه و تحلیل‌های منطقی و عقلی روی می‌آورند، در همان لحظات اول تصمیم خود را می‌گیرند. بوی نان و باران، داستان‌های پدربزرگ و مادربزرگ، شخصیت‌های قصه‌ها و داستان‌های قدیمی، آهنگ‌ها و ملودی‌ها، اسطوره‌ها، لطیفه‌ها، شعرها و ضرب‌المثل‌ها و بسیاری چیزها مانند این که در بخش ناخودآگاه مغز رسوب کرده‌اند، نمونه‌هایی از این واحدهای اطلاعات فرهنگی هستند. در عالم سیاست هم همین است. سیاست‌مدارا هم مثل بازارباب‌ها به شدت مایل هستند بدانند چه علل و عواملی موجب می‌شوند مردم به این یا آن کاندیدا متمایل شوند و به عبارت دیگر در هنگام تصمیم‌گیری سیاسی، چه فعل و انفعالاتی در فکر آنها رخ می‌دهد. یافته‌های علوم مغزی و روان‌شناختی، دنیای جدیدی را پیش‌روی سیاست‌مداران قرار داده است. به نظر می‌رسد برای داشتن یک درک جامع و کامل از ماهیت انتخاب سیاسی نه تنها باید تصمیم‌گیری کنتشران سیاسی و رای‌دهندگان را از منظر خرد منطقی و انتخاب عقلانی مورد ملاحظه قرار داد، بلکه لازم است سطح ناخودآگاه آنها نیز به حساب آورده شود. سیاست‌مداران باید بدانند مغز انسان یک ماشین‌حساب بدون جهت‌گیری نیست که بدون هیچ جانبداری و تعصبی به دنبال یافتن اعداد و ارقام درست و هنگام تصمیم‌گیری باشد، بلکه برعکس، مغز سیاسی، یک مغز هیجانی است. این روزها بعضی چهره‌های سیاسی بر شدت فعالیت‌های اجتماعی خود افزوده‌اند. در سیل، در گرانی دالر، در هوشناسی، در پرتاب ماهواره و خلاصه در همه امور حاضر هستند. گروه‌های سیاسی هم کمابیش به دنبال یافتن گزینه‌هایی هستند که بتواند آنها را در رخدادهای سیاسی آتی نمایندگی کند. سرمایه‌گذاری روی این گزینه‌ها باید با لحاظ‌کردن جنبه‌های مختلف اجتماعی و سیاسی این افراد باشد. بیش از اینکه یک جریان سیاسی بخواهد سرمایه اجتماعی خود را صرف هر یک از این آدم‌ها کند، باید از واکنش مثبت مغز سیاسی جامعه به آنها اطمینان داشته باشد.

ادامه از صفحه ۵

سود نامتعارف ۶۵۰ هزار میلیارد ریالی ۱۷ بنگاه خصوصی

مجموع سود این ۱۷ بنگاه در سال ۱۳۹۷ که از رانت منابع خام و انرژی ارزان متعلق به مردم حاصل شده است، بالغ بر ۶۵ هزار میلیارد تومان است که قابل مقایسه با بودجه رفاهی کشور (۷۴ هزار میلیارد تومان) و بیش از کل یارانه نقدی سالانه پرداختی به مردم (۴۲ هزار میلیارد تومان)، کل بودجه استان‌ها (۲۴ هزار میلیارد تومان)، بودجه امور آموزش و پژوهش (۵۰ هزار میلیارد تومان)، بودجه امور دفاعی و امنیتی (۴۳ هزار میلیارد تومان)، بودجه امور سلامت (۲۰ هزار میلیارد تومان) است. در شرایطی که افزایش سود ناشی از رانت افزایش نرخ ارز فقط ۱۷ بنگاه صنعتی- معدنی- صنعتی به بیش از ۳۵ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۷ بالغ می‌شود، روشن است که فقط از محل رانت افزایش نرخ ارز چه منافع عظیمی عاید بخش‌های معدنی و فلزات اساسی و پتروشیمی و دیگر صنایع متکی به رانت انرژی و منابع شده است که حجم آن حدود ۳۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود؛ بنابراین مشکل اداره کشور کمبود منابع نیست، بلکه کتثر و تنوع توزیع انواع رانت‌ها در بین بنگاه‌های شبه‌دولتی خصوصی و همچنین بنگاه‌های شبه‌خصوصی است. بازگشت رانت‌های ناشی از افزایش نرخ ارز (واقعی سازی قیمت نهاده‌های مواد خام و انرژی متناسب با قیمت‌های فروش) سال ۱۳۹۷ نه تنها تکافوی بازسازی مناطق سیل‌زده و جبران خسارات سیل‌زدگان را می‌کند بلکه منابع مالی کافی (به جای افزایش نرخ ارز با استقراض) برای اداره کشور در شرایط تحریمی را فراهم می‌کند؛ بنابراین توصیه می‌شود به‌منظور تأمین مالی برای بازسازی و جبران خسارات مخاطرات طبیعی و بحران‌های اقتصادی-اجتماعی پیش‌رو و همچنین تأمین منابع مالی لازم برای اداره کشور (و اجتناب از توسل به شیوه‌های مالوف استقراض و افزایش نرخ ارز)، راهکارهای زیر دنبال شوند:

۱. اخذ مابه‌التفاوت حاصل از افزایش قیمت‌ها (نسبت به افزایش قیمت نهاده‌های مواد خام، آب و انرژی) از کلیه بنگاه‌های صنعتی- معدنی در سال ۱۳۹۷
۲. اخذ مالیات از درآمدهای کلان حاصل از سفته‌بازی، دلالی و وراثت افزایش نرخ ارز در سال ۱۳۹۷
۳. افزایش قیمت مواد خام و انرژی و آب مصرفی صنایع انرژی‌بر و متکی به رانت منابع، متناسب با افزایش بهای قیمت فروش محصولات آنها در بازارهای داخلی با صادراتی و افزایش بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن در حد و اندازه منافع اقتصادی حاصله
۴. لغو معافیت‌های مالیاتی خاص بنگاه‌های شبه‌دولتی و شبه‌خصوصی سودده (به‌ویژه در بورس) که منجر به برقراری شرایط رقابت ناعادانه بین بنگاه‌های بزرگ شبه‌دولتی و بنگاه‌های کوچک و متوسط بخش خصوصی واقعی و در سوی دیگر قرار مالیاتی گسترده شده است.

۵. لغو معافیت‌های مالیاتی صادرات مواد خام و اولیه
۶. به‌کارگیری همه ابزارهای در دسترس و به‌ویژه فناوری‌های جدید و کنترل تراکنش‌های بانکی جهت اخذ مالیات از کلیه فعالیت‌های سفته‌بازی و دلالی، مستغلات، سود سپرده‌های بانکی، عایدی سرمایه و دیگر منافع کلان و فعالیت‌های نامولد و همچنین بخش‌های معاف از مالیات
علاوه بر منابع مالی حاصل از بازگشت منافع حاصل از افزایش نرخ ارز بنگاه‌های معدنی- صنعتی، ۱) اختصاص بخش قابل توجهی از بودجه عمرانی، ۲) صرفه‌جویی در بودجه عمومی و بودجه شرکت‌های دولتی (دو درصد صرفه‌جویی معادل ۳۵ هزار میلیارد تومان خواهد بود)، ۳) ارائه تسهیلات بانکی (از محل منابع موجود و نه استقرار از بانک مرکزی یا خلق پول) و ۴) منابع مالی بنگاه‌های صنعتی منطقه، کمک‌های مردمی و مشارکت نهادهای ثروتمند در تأمین هزینه‌های خسارات و بازسازی مناطق سیل‌زده کار رسیدگی به مشکلات مردم را تسهیل و تسریع می‌کند.

استفاده از ظرفیت بورس کالا برای مقابله با تحریم‌ها

بنابراین اعتقاد داشته و داریم که بسیاری از کالاها می‌تواند در بورس عرضه شود منتها این باید ازسوی دولت و اتحادیه‌های کشاورزی که شناخت تحلیلی و ارتباط خوبی با کشاورزان و تولیدکنندگان دارند، ارزیابی تخصصی صورت گیرد. من اعتقاد دارم فراورده‌های نفتی و حوزه نفت می‌توانند در بورس کالا عرضه شوند و در حوزه فولاد نیز تمام فراورده‌ها امکان عرضه دارند. در حوزه گاشی و سرامیک هم که می‌تواند به عرضه آن کمک کند. سبب و مرکبات و سایر محصولات باغی می‌تواند با مکانیسمی وارد عرضه در بورس شود که تولیدکنندگان با اطمینان خاطر محصولات باغی‌شان را عرضه کنند و اطمینان داشته باشند که محصول را می‌توانند به‌موقع عرضه و درآمد کسب کنند؛ بنابراین اصل آن فعالیت کارشناسی است چراکه بسیاری از محصولات امکان عرضه در بورس را دارند.